

**Retningslinjer for prioritering av
tilskudd til skogbrukstiltak i Askøy
kommune.**

**ASK
ØY**

KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

Skogbruk i Askøy kommune	2
Bakgrunn for utarbeidelse av retningslinjer	2
Tidsrom	2
NMSK - midler	2
Overordnede retningslinjer for prioritering av tilskudd til skogbrukstiltak i Askøy kommune:	3
Landskapsregion 20 – Kystbygdene på Vestlandet.....	3
Tilskudd til bygging og ombygging av skogsveger	4
Vegstandard.....	5
Prioritering	5
Tilskuddssatser.....	5
Vilkår for tilskudd	6
Søknad, saksbehandling og utbetaling	4
Resultatkontroll.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Tilskudd til drift med taubane, hest o.a.	7
Alder	7
Andre avgrensinger	8
Tilskuddssatser (rettledende)	8
Prioritering	8
Søknad og saksbehandling	6
Resultatkontroll.....	9
Tilskudd til skogkultur	9
Tilskuddssats skogkultur	10
Skogeiersamarbeid – høyere tilskudd	10
Suppleringsplanting	10
Tilskudd til tettere planting	10
Ungskogpleie	11
Skogfond.....	11

Skogbruk i Askøy kommune:

Askøy kommune har en relativ stor andel av produktiv skog til å være en kystkommune, og har tidligere vært en aktiv pådriver i å utvikle skognæringen. Selv om verdien av den stående skogen er relativt stor, er det en utfordring på Askøy at brukene har relativt små skogteiger, og at det dermed er vanskelig å oppnå en rasjonell og lønnsom skogsdrift. Kommunen har rundt 4 produsenter som driver et visst omfang av salg av ved, og en større pyntegrønt- og juletreprodusent. Den generelle aktiviteten i skogbruket har vært lav de siste årene. Det meste av produktiv skogsmark er allerede plantet, og det er lite nyplanting. Det har vært noe uttak av virke etter vindfall.

Vi har et omfattende vegnett i utmarken, som også er til glede og nytte for befolkningen. Vegene er i stor grad bygget som jordveger, og det har vært et stort behov både for å ruste opp vegnettet, både til nærings- og friluftsliv formål.

Det er nå bygget, og er under bygging noen nye skogsbilveger på Askøy. Det er sannsynlig at det vil bli behov for å bygge flere skogsbilveger i perioden. Kommunen har også grunneiere som ønsker å drive med skogbruk. Det er en positiv tendens i skogbruket i kommunen, og dette kan føre til økt uttak av virke de kommende årene. Da det er en del mindre skogeiendommer på Askøy, oppfordrer kommunen til felles prosjekter på tvers av eiendomsgrenser.

Målsettingen i prosjektperioden er å stimulere til økt aktivitet i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Bakgrunn for utarbeidelse av retningslinjer:

Fra 01.01.2020 er det kommunene som har fullmakt til å bevilge tilskudd til alle skogbrukstiltak etter «Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket» (NMSK-forskrifta). Fylkesmannen fordeler rammer til kommunene for de statlige tilskudds ordningene som omfattes av forskrifta. Denne fordelingen er underlagt instruksjonsretten hos statsforvaltningen, og instruksjonsmyndigheten er delegert til Landbruksdirektoratet og fylkesmennene. Avgjørelser fra denne instruksjonsmyndigheten er ikke enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2, og kan ikke klages på. Hver kommune blir tildelt en ramme for tilskudd til skogsveger som bygger på de kommunale retningslinjene.

Tidsrom:

De kommunale retningslinjene for prioritering av tilskudd til skogbruksformål gjelder i fire år fra og med 2020 til og med 2024.

NMSK – midler:

Askøy kommune ønsker å fokusere på følgende tiltak for NMSK–midler i perioden:

- Ungskogpleie og tynning der uttak av virke gir overskudd
- Markberedning
- Juletre/pyntegrøntproduksjon
- Nyplanting/supplering/gjenplante
- Grøfting
- Opp kvisting av stående skog
- Skjøtsel av skog i kantsoner mot vann og vassdrag
- Skogsbilveger

Overordnede retningslinjer for prioritering av tilskudd til skogbrukstiltak i Askøy kommune:

I Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, *NMSK-forskriften* § 3 står det:

«Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Fylkesmannen, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt».

Askøy kommune har i samarbeid med lokallag, landbruks organisasjonene og Fylkesmannen utarbeidet disse retningslinjene. Retningslinjene gjelder frem til nye blir publisert.

Alle tildelinger av NMSK- tilskudd, med begrunnelse, skal behandles av utvalg for teknikk og miljø.

Landskapsregion 20 – Kystbygdene på Vestlandet:

Deler av Askøy kommune er med i Landskapsregion 20 – Kystbygdene på Vestlandet. Landskapsregion 20 dekker en del areal langs kysten og på øyene ut i havgapet på Vestlandet, som ikke er egnet for skogproduksjon. Her er det samfunns- og miljømessig ønskelig å opprettholde den opprinnelige naturen eller tilbakeføre naturen så langt som mulig. Også økonomisk er disse områdene uaktuelle for skogproduksjon. Landskapsregion 20 (NIBIO) har mye av naturtypen *kystlynghei* som vi skal ta vare på. Spesielt i disse områdene er det ikke ønskelig med aktivt skogbruk og skogplanting. Se link for kart LR-20.

https://kart13.nibio.no/landskap/Fylkeskart/lreg_F12_150dpi.pdf

Ofte har tidligere treplanting i LR-20 vært motivert av leplanting og brensel, ikke kvalitetsproduksjon av tømmer. I dag er kanskje vurderingene annerledes og det kan være fornuftig å fjerne slike tre rekker og klynger uten å plante ny skog.

Askøy kommune anbefaler som hovedregel ikke aktiv skogproduksjon og derfor heller ikke NMSK-tilskudd i Landskapsregion 20, kystbygdene på Vestlandet. Foryngingsplikten må vurderes med vekt på hensynet til kystlandskapet og særlig naturtypen kystlynghei. I område der det allerede drives kommersiell skogbruksdrift kan det likevel gjøres unntak og gis NMSK-tilskudd, etter en vurdering av hensynet til kystlandskapet og kystlyngheiene.

Tilskudd til bygging og ombygging av skogsveger:

I NMSK-forskriften står det: «Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.»

Videre står det at vegen skal være godkjent etter forskrift om planlegging og bygging av landbruksveger, eller plan- og bygningsloven. Forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål omfatter nybygging og ombygging av bilveier og traktorveier som skal tjene jordbruks- og skogbruksdrift. Forskriften er hjemlet i hhv skogbrukslova og jordlova.

Av forskriften framgår at bygging av nye landbruksveier og ombygging av eksisterende veier ikke kan iverksettes uten tillatelse fra kommunen. Søknad om tillatelse skal sendes kommunen på eget skjema.

Før anleggsarbeidet starter skal det utarbeides en byggeplan for skogsveg, og denne skal godkjennes av kommunen. På baksida av tilskuddssøknadsskjemaet står det hva byggeplanen skal inneholde. Innholdet i byggeplanen kan vurderes etter vegens karakter.

Det er et krav at vegen blir holdt ved like i samme standard som den ble bygget.

Vegstandard:

Vegen må ha en standard som er tilfredsstillende for den aktuelle bruken og skal bygges i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveger. Vegstandarden må avpasses skogen og det aktuelle området. Større veganlegg bør være planlagt av en godkjent vegplanlegger for skogsveger/ landbruksveger. Det er godkjent 14 profesjonelle vegplanleggere på oppdrag av Landbruksdirektoratet. 5 av disse er lokalisert i Vestland fylke.

Veglinjen skal være stukket i marken og godkjent av kommunen, jf. landbruksvegforskriften. På grunn av forskjellen i kostnad og geometri må traktor veg klasse 7 vurderes opp mot bilveg, særlig når arealene med plantet gran som blir løst ut er under 100 dekar, når det er aktuelt med veg klasse 5 og når offentlig tilkomst veg ikke er åpen for vogntog. Vegen skal bygges etter den godkjente veglinjen, og anlegget skal føre frem til det punkt som er oppgitt i søknaden.

Dersom offentlig tilslutningsvei ikke holder standard for vogntog (12,4 eller 15 meter lengde) eller ikke har tilstrekkelig tillatt aksellast (under 8 tonn), bør veglag, vegplanlegger og kommunen som skogbruksstyresmakt arbeide for å skrive opp den offentlige vegen. Dersom dette ikke blir gjort bør det aktuelle veganlegget prioriteres ned for tildeling av tilskudd.

Større fellesanlegg skal prioriteres høyt. For slike prosjekt må det også stiftes veglag. Fordeling av kostnadene for anlegget skal komme frem av underskrevet [søknadsskjema](#) og det fremtidige vedlikeholdet skal være ordnet ved skriftlig avtale før tilskudd blir utbetalt.

Det skal normalt ikke gis tilskudd til veg klasse 8 og veger med lavere standard.

Det er et vilkår for godkjenning av tiltak at det bare skal brukes rene, naturlige masser ved bygging av landbruksveier i Askøy kommune.

Prioritering:

Følgende prioritering gjelder:

- Veger (nybygging eller ombygging) i forbindelse med vindfallhogst
- Større felles tilkomst-/hovedveganlegg med mye hogstmoden skog og store produktive skogareal
- Veger bygget som felles tiltak etter Jordskifteloven
- Andre anlegg i tråd med hovedplan for skogsveger
- Bilveger framfor traktorveger

Traktorveger i veg klasse 7 kan likevel være tilkomst veg. Husk lønnsomhet bilveg/traktor veg der det løses ut under 100 dekar, som nemnd ovenfor.

Tilskuddssatser:

Tilskudd til sekundærveger/traktorveger ligger i intervallet 25 – 45 %.

Tilskudd til bilveger og tilkomstveger ligger i intervallet 30 – 60 %. Veg klasse 5 nedprioriteres.

Anlegg der det er brukt godkjent vegplanlegger kan få høyere tilskudd med 3-4 %

Skogfond med skattefordel må benyttes så langt det er mulig. Det betyr at bygging av større veganlegg bør løse ut betydelig mengde med hogstmoden skog de fem første årene etter bygging.

Dersom planen for et veganlegg må endres av hensyn til naturmiljø og friluftsliv, skal eventuelle merkostnader som skyldes dette gå inn i tilskudds grunnlaget, og det kan kompenseres med en noe høyere tilskuddssats.

Vilkår for tilskudd:

Tilskudd blir gitt med vilkår om at vegen blir vedlikeholdt i den standard den er bygd. Vedlikeholdsavtale skal være underskrevet av grunneierne før tilskudd blir utbetalt.

Det blir utført vedlikeholds kontroll på veger som er mellom 10 og 20 år gamle. Fylkesmannen gjennomfører kontrollene sammen med kommunene.

Det skal settes vilkår om at hogst av gran i vegens dekningsområde skal gjenplantes med gran. Skogfaglige vurderinger kan likevel veie mot dette. Ivaretagelse av stedlige naturtyper kan være et argument for å plante annet treslag enn gran. Ved nyplanting i vegens dekningsområde skal det fortrinnsvis plantes gran, men dette må vurderes opp mot mest mulig hensiktsmessig skogskjøtsel tilpasset stedlige forhold og bærekraftig utnyttelse.

Arealene skal være kartfestet på den enkelte eiendom før tilskudd blir løyvd.

Søknad, saksbehandling og utbetaling:

Søknad skal skje på [dette søknadsskjemaet](#) og sendes til kommunen sammen med kartgrunnlag. Kommunen registrerer søknaden i ØKS og prioriterer og behandler den.

Vedtak med byggeløyve skal lastes opp i ØKS.

Kostnadene for vegen skal være kjent før en søker om tilskudd. Anbud eller fast pris er vanlig.

Løyve til avkjøring fra offentlig veg skal være gitt før det søkes om tilskudd.

Det skal førest regnskap for veganlegget med utgifter uten mva. Utgiftene i regnskapet skal være dokumentert med fakturaer eller timelister ved egeninnsats. Grunnlag for utbetaling av tilskudd er [regnskapssammendrag](#).

Om tilskuddet skal utbetales til andre enn skogeier, må dette merkes på søknadsskjemaet og organisasjonsnummer og bankkontonummer til den som tilskuddet skal betales ut til MÅ påføres skjemaet.

Resultatkontroll:

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst hver tredje av de godkjente søknadene skal følges opp med befarings. De som søker om tilskudd, er forpliktet til å frigi opplysninger og akseptere de kontrolltiltak som skogbruksmyndigheten bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskudd og at driften er gjennomført i samsvar med vilkår i retningslinjene og vedtaket om tilskudd.

Overordnet vegplanlegging:

Overordnet vegplanlegging og motiverende arbeid er vesentlig for å få til rasjonelle og lønnsomme veganlegg. Askøy kommune har pr. i dag ingen hovedplan for skogsveger. Askøy kommune har som målsetning i prosjektperioden, å få gjennomført en områdekartlegging av skogressursene i kommunen. Deretter er det mulig å få laget en hovedplan for skogsveger. Fylkesmannen samordner tilskudd til overordnet planlegging på regionsnivå. Dette blir utført av godkjent vegplanlegger for skogsveger/landbruksveger, i samarbeid med kommunen og skogeiere.

Tilskudd til drift med taubane, hest o.a.:

I NMSK-forskriften står det: «*Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane, hest o.a. Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. I områder der det ikke er foretatt miljøregistreringer, skal det stilles krav om gjennomføring av de førevar- tiltak som er nedfelt i Levende Skogs standarder*».

Ifølge landsskogtakseringen står 30% av plantet granskog i Vestland fylke i taubaneterreng. Det er liten konkurranse med annen arealbruk på de bratte arealene og de egner seg godt til skogbruk. Taubanedrift er en viktig driftsform for Vestland fylke, som de er opptatt av at det blir støttet opp om. Det er viktig at de få aktørene som driver med dette, har en økonomi som setter dem i stand til å utvikle metoder og utstyr i takt med teknologisk utvikling.

Tilskudd til drift i vanskelig terreng skal bare gis når driften blir gjennomført i hogstmoden skog og på en slik måte at det blir tatt hensyn til skogens funksjoner i forhold til biologisk mangfold, landskapsverdier, kulturminneverdier og friluftsliv. Tilskudd kan bare gis der det er gjennomført registrering av miljøkvaliteter (MiS) i området.

Det er et vilkår at det etter hogst av gran skal plantes igjen med gran. Skogfaglige vurderinger kan likevel veie mot dette.

Alder:

Søker må dokumentere alder på skogen (t.d. kopi av skogbruksplandata, bor prøve eller tal årringer) i søknad om tilskudd, før behandling. Det skal tas prøver i ulike deler av hogstfeltet. Laveste alder for å gi tilskudd:

Bonitet	Laveste totalalder	Tillegg til alder målt i brysthøyde
---------	--------------------	-------------------------------------

G26 og betre	55 år	+ 10 år
G23	60 år	+ 12 år
G20	70 år	+ 13 år
G17	80 år	+ 14 år
G 14	90 år	+ 16 år

Andre avgrensinger:

Det kan bare utbetales tilskudd når driften blir gjennomført uten særlig skade på spesielle miljøverdier i området.

Det skal *ikke* gis tilskudd:

- dersom skogsdriften kan motvirke utbygging av et rasjonelt vegnett innen et naturlig avgrenset driftsområde
- til område som skal brukes til andre formål enn landbruksproduksjon.

Tilskuddssatser (rettledende):

Tilskuddet til grandrifter ligger på kr 140/m³.

For tilpassing til markedet kan det brukes en variabel tilskuddsordning:

Tilskudd, kr per m³:

Gran: variabelt tilskudd på $\frac{48\ 000}{\text{gjennomsnittlig virkespris}}$

Furu og lauv: variabelt tilskudd på $\frac{56\ 000}{\text{gjennomsnittlig virkespris}}$

Hestedrifter og løpestreng: 150

Prioritering:

Hogst av stormfelt skog skal prioriteres.

Søknad og saksbehandling:

Søknad om tilskudd skjer på dette [søknadsskjemaet](#) før driften blir satt i gang. Utfylt skjema, kart, dokumentasjon på alder og underskrift av skogeier sendes kommunen senest seks – 6 – uker før planlagt oppstart av driften.

Følgende skal legges ved søknad om tilskudd. Dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringer i skog (MIS). I område uten MIS-registreringer dokumentasjon på at det er gjennomført føre-var-tiltak i tråd med Levende Skog sine

standarder. Detaljkart 1: 5000 som viser hogstområdet, miljøregistreringer og alle skogsveger (bil- og traktorveger), eventuelt kart direkte ført inn i ØKS

I kommunen sitt vedtak skal naturmangfoldloven sine prinsipper om offentlig myndighet (§7) innarbeides og legges til grunn for avgjørelse om tilskudd.

Oppmodning om utbetaling av tilskudd skjer på kopi av søknadsskjemaet som følger søknaden, med ny påskrift av reelt hogd volum, i tillegg evt. kart og kopi av målenota.

Om tilskuddet skal utbetales til andre enn skogeier, må dette merkes på søknadsskjemaet og organisasjonsnummer og bankkontonummer til den som tilskuddet skal betales ut til MÅ påføres skjemaet.

Tilsagn om tilskudd gis med kort arbeidsfrist, slik at midlene kan benyttes til andre drifter dersom driften av en eller annen grunn ikke kommer i gang. Tilskuddet blir trukket tilbake uten nærmere varsel etter tre måneder dersom det ikke er gitt varsel om at driften blir forsinket.

Resultatkontroll:

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst hver tredje av de godkjente søknadene skal følges opp med befaring. De som søker om tilskudd, er forpliktet til å frigi opplysninger og akseptere de kontrolltiltak som skogbruksmyndigheten bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskudd og at driften er gjennomført i samsvar med vilkår i retningslinjene og vedtaket om tilskudd.

Tilskudd til skogkultur:

Fylkesmannen tildeler midler til kommunene med bakgrunn i aktivitet og prognoser fra kommunen og tildelt fylkesramme.

Skogbruksloven pålegger skogeier å sørge for tilfredsstillende forynging etter hogst, og se til at det er sammenheng mellom hogstform og metode for forynging. Nødvendige tiltak for å legge til rette for forynging skal settes i gang innen 3 år etter at hogsten er skjedd.

Ifølge bærekraftforskriften er tilfredsstillende forynging planting av samme eller høyere produserende treslag enn det som er hogd. Det er fra regionsnivå føringer på at forynging fortrinnsvis skal være ved planting av gran. I tillegg til at gran har høyest produksjonsevne på Vestlandet, er den en god CO₂- binder. Det er derfor et ønske fra Fylkesmannen om at gran skal være hovedproduksjons treslaget på Vestlandet også i fremtiden.

Likevel bør det vurderes å plante mer storm bestandige treslag i utkanter av plantefelt og i stormutsatte områder. Egnede treslag kan da være Lerk, Edelgran, Douglas eller ulike lauvtreslag. Sammen med furu og bjørk kan disse treslagene supplere gran på en god måte, og gi stabilitet og fin variasjon i skogen. Sitkagran er på listen over «fremmede arter» som krever tillatelse for utsetting. Askøy kommune ønsker ikke sitkagran i vår flora, og denne vil ikke bli prioritert for NMSK- tilskudd.

Tilskudd til forynging av skog og ungskogpleie er et av de viktige virkemidlene for å sikre framtidig skogproduksjon. På fylkesnivå blir bare halvparten av avvirningsarealet forynget etter hogst. Dette er ikke tilfredsstillende og langt fra bærekraftig. Vi vil derfor prioritere oppfølging av forynging i form av økt kontroll så vel som kunnskapsspredning og rådgivning.

Tilskuddssats skogkultur:

Tilskuddssatsen til skogkultur i Askøy kommune er 40 %.

Kommunen oppfordrer skogeierne til å sette av skogfond til nødvendige investeringstiltak.

Skogeiersamarbeid – høyere tilskudd:

Skogkulturtiltak i område der skogeierne samarbeider på tvers av eiendomsgrensene har mange fordeler og skal ha 5 % høyere tilskuddssatser.

Suppleringsplanting:

Ved suppleringsplanting blir det gitt et sentralt tilskudd på 60% for kostnaden av inntil 50 planter per dekar med krav om at antall planter etter supplerings tilfredsstillende fastsette minimumstall per dekar. Ved registrering av refusjonskrav i ØKS er det viktig at kommunene benytter «800-kodane». Se tabellen nedenfor.

Tilskudd til tettere planting:

Ved nyplanting blir det gitt et sentralt tilskudd på 80 % for kostnaden av inntil 50 planter ekstra per dekar. Sjå tabellen under. (også «800-kode» i ØKS)

Bonitet	Minimum antall planter per dekar etter supplerings	Intervall for antall planter som utløser tilskudd for tettere planting
26	220	220 - 270
23	220	220 - 270
20	200	200 - 250
17	180	180 - 230

14	160	160 - 210
11	130	130 - 180

Ungskogpleie:

Ungskogpleie er en nødvendig investering for å øke tilvekst, kvalitet og ikke minst stormstabilitet.

Tilskuddssatsen til ungsogpleie i Askøy kommune er 40 %.

Kommunene kan enkelt hente rapporter fra ØKS over skogeiere med mulig behov for ungsogpleie på eiendommen. De aktuelle skogeierne kan kontaktes for skogfaglig rådgivning på eiendommen. Ungskogpleie er en prioritert del av skogkulturen.

Skogfond:

Skogfondordningen er en viktig finansieringskilde for blant annet skogkultur. Ordningen med skaffefordel er lønnsom for skogeieren og bør benyttes i større grad. I forbindelse med planlegging av hogst vil det fremover være spesielt viktig å **avsette tilstrekkelig skogfond**. Laveste sats (4 %) er ikke tilstrekkelig til å finansiere framtidig skogkulturbehov – planting og ungsogpleie. For å finansiere egendelen av forynginga og ungsogpleie bør det settes av 15 %.

Kommunen, fylkesmannen og tømmerkjøparene må samarbeide om å rettleie skogeierne til å sette av nok skogfond i tråd med framtidig investeringsbehov.